

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва інституту/факультету)

Кафедра професійної та технологічної освіти і загальної фізики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«Методика професійного навчання: дидактичне
проєктування»**

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова – ОК 27

(обов'язкова чи вибіркова)

Освітньо-професійна програма – «Машинобудування»

(назва програми)

Спеціальність – 015.34 – Професійна освіта (машинобудування)

(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань – 01 – Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва факультету / інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання – українська

(мова, на якій читається дисципліна)

Розробники: Томаш Василь Васильович, асистент кафедри

професійної та технологічної освіти і загальної фізики,

кандидат педагогічних наук

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів): <https://generalp.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/tomash-vasyl-vasylovych/>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. +380505382616

(контактний телефон, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби)

E-mail: v.tomash@chnu.edu.ua

(контактний E-mail, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби)

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=>

(посилання на дисципліну в системі Moodle)

Консультації Онлайн-консультації (за домовленістю)

очні консультації: четвер з 14:30 до 15:30 (за домовленістю)

(графік on-line та очних консультацій)

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

«Методика професійного навчання: дидактичне проектування» є загально-педагогічною дисципліною у циклі підготовки бакалавра професійної освіти і спрямована на набуття майбутніми фахівцями комплексних знань та умінь у галузі професійної освіти. Дана дисципліна продовжує вивчення циклу психолого-педагогічних дисциплін.

2. Мета навчальної дисципліни:

Підвищення рівня професійної підготовки. Забезпечення теоретичних основ і практичної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до науково обґрунтованого й творчого здійснення педагогічного процесу в навчальних закладах різного рівня акредитації. Сформуванню вмінь оптимізувати систему навчання, тобто створювати такі власні системи навчання, які дозволяють із мінімальними витратами часу та засобів підготувати кваліфікованого спеціаліста.

3 Завдання навчальної дисципліни: вивчення основних категорій професійної освіти, методик професійного навчання, основних засад мотивації навчальної діяльності, засвоєння та уміння застосовувати в педагогічній практиці основні технології навчання.

Практичним завданням курсу є усвідомлення студентами сутності основних понять і категорій професійної освіти, а також загальних закономірностей формування, функціонування й розвитку освіти, а також дати майбутнім спеціалістам знання, що потрібні їм в педагогічній роботі.

Пререквізити.

Дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами після вивчення таких дисциплін, як: «Педагогіка з основами педмайстерності», «Методика соціально-виховної роботи в ЗПТО».

Внаслідок опанування навчального матеріалу студент має набути наступних компетентностей, передбачених освітньою програмою:

К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

К 14. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

К 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

К 24. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Результати навчання:

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 09. Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу.

ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

змістовим модулем	43	10	5			28						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2												
Тема 5. Методика аналізу та прогнозування мети навчання.	14	4	2			8						
Тема 6. Засоби професійного навчання	8	2	-			6						
Тема 7. Методика діагностики та корегування стану навчального процесу.	14	4	2			8						
Тема 8. Методика конструювання змісту навчального матеріалу.	11	2	2			7						
Разом за змістовим модулем	47	12	6			29						
Усього годин за семестр	90	22	11			57						

3.2.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Методика професійного навчання як наука та навчальний предмет.	1
2	Тема 2 Система професійної освіти в Україні	1
3	Тема 3. Загальна характеристика дидактичного проектування.	2
4	Тема 4. Методика аналізу та конструювання освітньої документації професійної підготовки фахівця.	1
5	Тема 5. Методика аналізу та прогнозування мети навчання.	2
6	Тема 6. Засоби професійного навчання	-
7	Тема 7. Методика діагностики та корегування стану навчального процесу.	2
8	Тема 8. Методика конструювання змісту навчального матеріалу.	2
	Разом	11

3.2.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Методика професійного навчання як наука та навчальний предмет.	6
2	Тема 2 Система професійної освіти в Україні	6
3	Тема 3. Загальна характеристика дидактичного проектування.	8
4	Тема 4. Методика аналізу та конструювання освітньої документації професійної підготовки фахівця.	8
5	Тема 5. Методика аналізу та прогнозування мети навчання.	8
6	Тема 6. Засоби професійного навчання	6
7	Тема 7. Методика діагностики та корегування стану навчального процесу.	8
8	Тема 8. Методика конструювання змісту навчального матеріалу.	7
	Всього за семестр	57

3.2.3. Індивідуальні завдання

1. Застосування філософських методів у методиці професійного навчання.
2. Запропонувати приклади вивчення однієї з моделей автоматизованих систем машинобудування з акцентуванням уваги на використанні різних дидактичних принципів
3. Описати технічні засоби теоретичного навчання.
4. Особливості формування навичок у професійній освіті.
5. Організація виробничої практики учнів професійно-технічних закладів.
6. Методи і прийоми теоретичного навчання, які активізують пізнавальну творчу діяльність здобувачів освіти.
7. Проаналізувати систему підготовки кадрів для ЗПТО в межах інженерно-педагогічної освіти.
8. Опишіть алгоритм діяльності викладача під час аналізу професійної діяльності (на прикладі робітничої професії за якою готує ЗПТО в якому ви проходили практику).
9. Обов'язки майстра виробничого навчання.
10. Підвищення кваліфікації робітників професійного спрямування.
11. Проаналізувати основні документи з організації теоретичного навчання ЗПТО.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- 1) поточний контрольний захід (30 балів);
- 2) рейтинговий контроль роботи на семінарських заняттях(30 балів);
- 3) відповідь на екзамені (40 балів);
- 4) виконання індивідуальних завдань (10 балів);
- 5) до індивідуального рейтингу студента зараховуються додаткові бали за

умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутих на освітніх платформах «Prometheus», «Coursera», «EdEra», «Освіторія», «На урок» тощо. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 10% (10 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання.

1. Поточний контроль (тестування та поточне опитування)

Максимальна кількість балів за всі контрольні запитання дорівнює 30 балів.

Критерії оцінювання запитань в білеті (3 питання):

Три питання по 10 балів;

Правильна повна відповідь – 10-8 балів;

Відповідь з допущеними невеликими помилками – 7-5 бали;

Відповідь з допущеною суттєвою помилкою – 4-2 бали;

Неправильна відповідь – 0 балів.

2. Практичні заняття

Максимальна кількість балів за всі практичні роботи дорівнює 30 балів

Критерії оцінювання:

Підготовка до роботи:

Занотована визначена кількість текстового матеріалу (назва роботи, завдання, обладнання та матеріали, коротка теоретична частина), відповідає на поставлені викладачем питання щодо порядку виконання роботи – 1 бал;

Занотована визначена кількість текстового матеріалу (назва роботи, завдання, обладнання та матеріали, коротка теоретична частина), не відповідає на поставлені викладачем питання щодо порядку виконання роботи – 0,5 бала;

Виконання практичної роботи:

Самостійно виконує практичне завдання під наглядом викладача, самостійно проводить необхідний аналіз вхідних даних, акуратно і свідомо оформляє звіт – 1 бал;

Виконує практичне завдання з мінімальною допомогою викладача, проводить необхідний аналіз вхідних даних з невеликою кількістю помилок, акуратно і свідомо оформляє звіт – 0,7 бала;

Виконує практичне завдання з допомогою викладача, проводить необхідний аналіз вхідних даних з помилками, не зовсім охайно оформляє звіт – 0,5 бала;

Не може виконати практичне завдання без допомоги викладача, не може проводити необхідні розрахунки без помилок, неохайно оформляє звіт – 0,2 бала;

Повністю пасивний при виконанні роботи - 0 балів.

Захист роботи:

Практична робота оформлена охайно та згідно вимог, з розумінням дає вичерпну відповідь на поставлені запитання – 1 бал;

Практична робота оформлена згідно вимог та не зовсім охайно, дає не повну відповідь на поставлені запитання, частково орієнтується в суті питання – 0,5 бала;

Практична робота оформлена згідно вимог, але неохайно і переписано у колег, не може дати відповідь на поставлені запитання, не орієнтується в суті питання – 0 балів

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

(для 1-3, 5-6 курсів)

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5. Засоби оцінювання

Засоби оцінювання та демонстрування результатів:

- контрольна робота;
- реферат;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- ІНДЗ.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T 1	T 2	T 3	T 4	T5	T6	T7	T8	40	100
8	8	8	6	8	6	8	8		

T1, T2, ... T8 – теми змістових модулів.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Опитування поточного матеріалу перед лекцією, під час практичних занять, проведення самостійних та контрольних робіт, перевірка конспектів з

лекційних занять, проведення тестового опитування, модульні контрольні роботи.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

При розробці критеріїв оцінки екзаменаційної роботи за основу взято повноту і правильність виконання завдань. Крім цього, враховується вміння студента здійснювати пошук інформації, аналізувати, порівнювати отримані результати, оцінювати правильність аналітичного підходу, прогнозувати очікувані результати.

15 білетів містить по три завдання:

1. Теоретичне запитання.
2. Теоретичне запитання.
3. Завдання практичного характеру (з переліку наданого викладачем).

За кожне теоретичне запитання студент може набрати 10 балів.

Правильна повна відповідь – 8-10 балів;

Відповідь з допущеними невеликими помилками – 5-7 балів;

Відповідь з допущеною суттєвою помилкою – 2-4 бали;

Неправильна відповідь – 0 балів.

За виконання практичного завдання студент може набрати 20 балів.

Завдання виконане вірно і в повному обсязі – 16-20 балів;

у виконаному завданні допущені незначні помилки – 10-15 балів;

у виконаному завданні допущено суттєві помилки – 4-9 балів;

завдання невиконане – 0-3 балів.

Всього за вірно виконану роботу студент набирає 40 балів.

7. Рекомендована література

Базова

1. Різник В., Різник Н. Методика професійного навчання: дидактичне проектування, основні технології навчання. Навчально-методичний посібник (для студентів галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями) / В'ячеслав Різник, Надія Різник. – Переяслав-Хмельницький : «Видавництво КСВ», 2016. – 226 с.
2. Курліщук І. І. Методика професійного навчання: Основи технології навчання. Креативні технології навчання: навчально-методичний посібник / І.І. Курліщук. – Старобільськ, 2017. – 120 с.
3. Діагностика і розвиток педагогічної майстерності у професійних навчальних закладах : Колективна монографія. Авт. кол. : І.А. Зязюн, Є.О. Помиткін, Т. В. Іванова та ін. – К. : Педагогічна думка, 2007. – 263 с.
4. Теорія і методика професійного навчання: навч. посібник. –2-е вид., доповн. і переробл. / І.В.Зайченко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 580 с.
5. Каменєва Т.М. Теоретичні основи навчання: Навчально-методичний посібник / Каменєва Т.М.. – К.: МНУЦ, 2018. – 282 с.
6. Методика викладання технічних навчальних дисциплін : навчальний посібник / М. С. Корець. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – 240 с.
7. Методика професійного навчання : навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. Для традиційної та дистанційної форм навчання. Ч. 2 : Основні технології навчання/ О. Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, Н. В. Корольова, Є. В. Шматков ; Укр. інж.-пед. акад.2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : ФОП Шевченко С. О., 2010. – 256 с.
8. Коваленко О.Е. Дидактичні основи професійної освіти : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Коваленко О.Е., Брюханова Н. О., Гирич З. І., Кулешова В. В., Прохорова О. О. – Харків : ВПП «Контраст», 2008. – 68 с.
9. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання / О.Е. Коваленко. – Х. : 2008. – 320 с.
10. Коробов Є. Т. Професійна педагогіка. Сутність процесу розуміння навчальної інформації. – Ч 1,2 : Навч. посібник. – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2007. – 52 с.

Допоміжна

1. Нові технології навчання: Науковий збірник. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, К., 2009. Спец. Випуск №59. Частина.2. – 168 с.

2. Сушенцева Л. Л. Форми організації професійного навчання в сучасному професійно-технічному навчальному закладі. – Кривий Ріг : КДПУ, 2003. – 74 с.
3. Титова Н. М. Модель психолого-педагогічної підготовки педагогів професійного навчання. Освітній дискурс. Гуманітарні науки: збірник наукових праць. Київ: Вид-во «Гілея», 2018. Вип. 7 (8). С. 31–40.

Інформаційні ресурси.

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>